

Parlamentul României Camera Deputaților

Comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare
în masă

RAPORT

asupra Proiectului de lege pentru transparentizarea informațiilor de interes public și ușurarea accesului cetățenilor prin modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Proiectul de lege pentru transparentizarea informațiilor de interes public și ușurarea accesului cetățenilor prin modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public a fost transmis Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă, cu adresa nr. PL - x 529 din 9 septembrie 2020 și înregistrat la Comisie cu nr.4 c-12/242/16 septembrie 2020.

Comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă a fost sesizată în fond cu acest proiect de lege, spre avizare fiind transmis Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, Comisiei pentru administrație publică și amenajarea teritoriului, Comisiei juridice, de disciplină și imunități și Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor. Până la data întocmirii raportului s-au primit **avize favorabile** din partea Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale și Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor.

În raport de obiectul și conținutul reglementării, inițiativa legislativă face parte din categoria **legilor ordinare**.

Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, a **adoptat** proiectul de lege în ședința din 2 septembrie 2020, cu respectarea prevederilor art.76 alin.(2) din Constituția României.

Conform prevederilor art.75 alin. (1) Constituția României, republicată, și ale art.92 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Camera Deputaților este **Cameră decizională**.

Propunerea legislativă a fost dezbătută în ședința Comisiei din data de **16 februarie a.c.**

La lucrările Comisiei au fost prezenți 10 deputați, din totalul de 12 membri.

Proiectul de lege are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.544/2001. Astfel, se preconizează instituirea unor noi obligații pentru autoritățile și instituțiile publice, și anume, obligația de a publica și comunica toate informațiile și datele de interes public în format deschis și prelucrabil automat, precum și obligația de a întocmi și actualiza un registru public electronic al solicitărilor înregistrate și al răspunsurilor emise în baza Legii nr.544/2001, cu anonimizarea datelor cu caracter personal.

Comisia a examinat avizul favorabil, cu observații și propuneri, emis de Consiliul Legislativ, cu nr. 814/14.08.2020 precum și Avizul favorabil al Consiliului Economic și Social transmis cu nr. 6800 din 30.07.2020.

Raportul Comisiei a fost adoptat cu **unanimitatea** voturilor parlamentarilor prezenți.

În urma dezbaterii și a opiniilor exprimate, membrii Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă au hotărât, cu **unanimitatea** voturilor parlamentarilor prezenți, să propună plenului Camerei Deputaților **adoptarea** Proiectului de lege pentru transparentizarea informațiilor de interes public și ușurarea accesului cetățenilor prin modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu **amendamentele admise** cuprinse în Anexa ce face parte integrantă din prezentul raport.

PREȘEDINTE,

Iulian BULAI

AMENDAMENTE ADMISE

la Proiectul de lege pentru transparentizarea informațiilor de interes public și ușurarea accesului cetățenilor prin modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
1.	Titlul legii: LEGE pentru <u>transparentizarea informațiilor de interes public și ușurarea accesului cetățenilor prin</u> modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	
2.	Art. I. – Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 663 din 23 octombrie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:	Nemodificat	
3.		1. La articolul 2, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:	Se clarifică aplicabilitatea Legii 544/2001 pentru orice entitate care utilizează, administrează sau beneficiază de finanțare din bani publici.

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
		<p>a) prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aflată sub autoritatea sau, după caz, în coordonarea ori în subordinea unei autorități publice centrale sau locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar, precum și orice operator sau operator regional, astfel cum aceștia sunt definiți în Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, se supun prevederilor prezentei legi partidele politice, federațiile sportive și organizațiile neguvernamentale de utilitate publică, și orice persoane juridice de drept public sau entități publice care beneficiază de finanțare din bani publici;”</p>	<p>În prezent, există unele persoane juridice de drept public sau entități publice care, deși au natura juridică a unor instituții publice și beneficiază de importante sume din bugetul de stat, se folosesc de o neclaritate a legii pentru a se exclude unilateral de la respectarea Legii nr. 544/2001. O astfel de situație o reprezintă instituttele naționale de cercetare-dezvoltare, care deși beneficiază de bani publici, au conducerea numită de guvern, au bugetul aprobat de guvern, administrează patrimoniul public al statului, sunt interes național, dar pretind totuși că sunt persoane juridice sui generis care nu sunt cuprinse în sfera de aplicare a Legii 544/2001.</p> <p>Este evident că această sferă de aplicare a fost menită a fi una foarte largă care să cuprindă toate entitățile finanțate din bani publici. Acest lucru este confirmat și de instanțele de judecată, care au obligat inclusiv aceste INCD-uri să comunice informații de interes public.</p> <p>Denumirea marginală a unei entități în legile speciale nu ar trebui să implice riscul excluderii sale de la aplicarea Legii 544/2001.</p> <p>În acest sens se propune includerea explicită în sfera de reglementare a persoanelor juridice de drept public, care <i>conform art. 191 Cod Civil, sunt cele înființate prin lege sau act al autorităților publice</i>, indiferent de denumire sau natura juridică distinctă de cea a instituțiilor publice în sens restrâns</p>

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
		(Amendament propus de Grupul Parlamentar al USR, Grupul Parlamentar al PSD, domnul deputat Iulian Bulai, domnul deputat Claudiu Năsui)	
4.	<p>1. La articolul 3, se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a asigura accesul la informațiile de interes public, comunicate din oficiu sau la cerere, și în format electronic, deschis și prelucrabil automat care să permită unor aplicații software să identifice, să recunoască și să extragă cu ușurință date specifice pentru analiză, prelucrare sau reutilizare, dacă sunt întrunite condițiile tehnice necesare.”</p>	Nemodificat	
5.	<p>2. La articolul 7, alineatul (3) se abrogă.</p>	<p>3. La articolul 7, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Solicitarea informațiilor de interes public se poate realiza și în format electronic.”</p>	<p>Conform avizului Consiliului Legislativ, se propune o formulare a alin. (3) corelată cu modificările introduse de proiectul de lege, dar care totodată să mențină explicită posibilitatea solicitanților de a comunica solicitările în format electronic.</p> <p>Abrogarea a avut în vedere strict considerentele de tehnică legislativă solicitate de Consiliul Legislativ,</p>

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
		(Amendament propus de Grupul Parlamentar al USR, Grupul Parlamentar al PSD, domnul deputat Iulian Bulai, domnul deputat Claudiu Năsui)	considerându-se că art. 6 al legii prevede singurele condiții de formă scrisă ale solicitării. Pentru a clarifica însă menținerea posibilității solicitării în format electronic, precum și pentru a preîntâmpina eventuale refuzuri abuzive fiindcă legea nu prevede explicit această posibilitate, se propune menținerea alin. (3) în forma propusă.
6.	<p>3. După articolul 7, se introduce un nou articol, art. 7¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 7¹. - (1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a publica și actualiza pe pagina de Internet proprie un registru public electronic al solicitărilor privind informațiile de interes public. Registrul va conține cel puțin:</p> <p>a) solicitările scrise înregistrate conform art. 6, accesibile în integralitatea conținutului lor, cu anonimizarea sau înlăturarea datelor cu caracter personal;</p> <p>b) răspunsurile asociate fiecărei solicitări emise de autoritate conform art. 7, accesibile în integralitatea conținutului lor,</p>	<p>4. După articolul 7, se introduce un nou articol, art. 7¹, cu următorul cuprins:</p> <p>Nemodificat</p> <p>a) Nemodificat</p> <p>b) răspunsurile asociate fiecărei solicitări emise de autoritate conform art. 7, accesibile în integralitatea conținutului lor, inclusiv anexe</p>	<p>Se introduce în conținutul registrului public electronic și publicarea reclamațiilor și soluțiilor în baza art. 21 din lege, acestea fiind unul din remediile principale prevăzute de lege pentru persoanele vătămate, remediu care în practică este nefuncțional din cauza unei soluționări netransparente, care nu este nici măcar comunicată în cazul respingerii. De asemenea, se introduc soluțiile și informațiile la care instituția a fost obligată să le comunice în urma unor hotărâri definitive.</p> <p>Amendament de corelare cu prevederile de la lit. a).</p>

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
	<p>inclusiv anexe conținând orice date sau informații în format deschis și prelucrabil automat, cu anonimizarea și înlăturarea datelor cu caracter personal;</p> <p>c) soluția pe scurt de admitere sau respingere a fiecărei solicitări, iar în cazul respingerii, indicarea motivului de refuz prin precizarea uneia dintre excepțiile prevăzute în art. 12;</p>	<p>conținând orice date sau informații în format deschis și prelucrabil automat, cu anonimizarea sau înlăturarea datelor cu caracter personal;</p> <p>b) soluția pe scurt de admitere sau respingere a fiecărei solicitări, iar în cazul respingerii, indicarea motivului de refuz prin precizarea uneia dintre excepțiile prevăzute la art. 12;</p> <p>d) reclamațiile scrise înregistrate conform art. 21, accesibile în integralitatea conținutului lor, cu anonimizarea sau înlăturarea datelor cu caracter personal;</p> <p>e) actele de soluționare a reclamațiilor scrise înregistrate conform art. 21, accesibile în integralitatea conținutului lor, cu anonimizarea sau înlăturarea datelor cu caracter personal;</p> <p>f) numărul, data și instanța emitentă a hotărârilor judecătorești rămase definitive prin care autoritatea sau instituția a fost obligată să furnizeze informații de interes public, precum și răspunsurile sau informațiile</p>	

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
	<p>(2) Autoritățile sau instituțiile publice au obligația să publice în propriul registru public electronic al solicitărilor privind informațiile de interes public solicitările scrise înregistrate conform art. 6 în termen de cel mult <u>5</u> zile de la data înregistrării acestora.</p> <p>(3) Autoritățile sau instituțiile publice au obligația să publice în propriul registru public electronic al solicitărilor privind informațiile de interes public răspunsurile emise conform art. 7 în termen de cel mult <u>5</u> zile de la data emiterii acestora. Răspunsurile vor fi publicate în același format ca <u>cele</u> comunicate.”</p>	<p>furnizate în baza acestor hotărâri, cu anonimizarea sau înlăturarea datelor cu caracter personal.</p> <p>(2) Autoritățile sau instituțiile publice au obligația să publice în propriul registru public electronic al solicitărilor privind informațiile de interes public solicitările scrise înregistrate conform art. 6 în termen de cel mult 15 zile de la data înregistrării acestora.</p> <p>(3) Autoritățile sau instituțiile publice au obligația să publice în propriul registru public electronic al solicitărilor privind informațiile de interes public răspunsurile emise conform art. 7 în termen de cel mult 15 zile de la data emiterii acestora. Răspunsurile vor fi publicate în același format ca al celor comunicate.”</p> <p>(Amendament propus de Grupul Parlamentar al USR, Grupul Parlamentar al PSD, domnul deputat Iulian Bulai, domnul deputat Claudiu Năsui)</p>	

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
7.		<p>5. La articolul 12, se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Atunci când într-un document sunt redată informații de interes public și informații cu privire la datele personale, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele personale, iar refuzul de acces la informațiile de interes public, în condițiile în care informațiile cu privire la datele personale pot fi anonimizate, este nejustificat.”</p> <p>(Amendament propus de Grupul Parlamentar al USR, Grupul Parlamentar al PSD, domnul deputat Iulian Bulai, domnul deputat Claudiu Năsui)</p>	<p>În aplicarea deciziei nr. 37/07.12.2015, ÎCCJ a pronunțat o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, statuând că nu poate fi considerat un motiv de refuz faptul că informațiile solicitate conțin date personale, atunci când aceste date personale pot fi anonimizate iar informațiile solicitate comunicate cu datele personale astfel excluse. Cu toate acestea, în practică, instituțiile publice nu respectă sau nu cunosc această decizie, iar solicitanții sunt obligați să recurgă la instanță într-un proces în care instanța este obligată să respecte decizia ÎCCJ.</p> <p>Amendamentul preia astfel soluția ÎCCJ, explicitată în dispozitivul și cuprinsul hotărârii, pentru a preîntâmpina aceste litigii inutile: <i>„Așa fiind, în cazul cererilor de liber acces la informații de interes public, întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal; refuzul de acces la informațiile de interes public, în condițiile în care informațiile cu privire la datele personale sunt anonimizate, este nejustificat.”</i></p>

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
8.		<p>6. La articolul 21 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Actul de soluționare a cercetării administrative, incluzând motivarea, se transmite persoanei vătămate în termen de 15 zile de la depunerea reclamației. În cazul în care reclamația este admisă, răspunsul va conține atât informațiile de interes public solicitate inițial, cât și menționarea sancțiunilor disciplinare luate împotriva celui vinovat. În cazul în care reclamația este respinsă, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim se poate adresa instanței judecătorești, în condițiile legii, împotriva autorității sau instituției publice care a emis actul.”</p> <p>(Amendament propus de Grupul Parlamentar al USR, Grupul Parlamentar al PSD, domnul deputat Iulian Bulai, domnul deputat Claudiu Năsui)</p>	<p>Se introduce posibilitatea persoanei vătămate ca în cazul în care reclamația sa este respinsă prin actul administrativ intern, să se poată adresa instanței inclusiv cu privire la acest act.</p> <p>În realitate, art. 21 nu reprezintă un remediu real pentru persoanele vătămate în drepturile lor, fiindcă cercetarea are la bază același raționament juridic pentru refuzul comunicării, iar în multe cazuri persoana responsabilă este chiar singurul jurist al instituției. Drept urmare, în practică soluționarea favorabilă a acestor reclamații este inexistentă, iar soluționarea nefavorabilă chiar și cu același raționament abuziv, sau chiar fără motivare, nu poate fi contestată.</p>

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
9.		<p>7. După articolul 22 se introduce un nou articol, art. 22¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 22¹. - (1) Nerespectarea prevederilor art. 3 alin. (2), art. 5-7¹, art. 11 și art. 11¹, atrage răspunderea contravențională a conducătorului compartimentului pentru relații publice sau a persoanei desemnate în scopul asigurării accesului la informațiile de interes public, precum și a conducătorului autorității sau instituției publice în cauză și se sancționează cu amendă între 2.000 și 10.000 lei.</p> <p>(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele împuternicite de către autoritățile administrației publice centrale sau locale, după caz, în subordinea sau în coordonarea cărora se află autoritatea sau instituția publică în cauză.</p> <p>(3) Contravenției prevăzute la alin. (1) i se aplică regimul general stabilit prin Ordonanța Guvernului nr.</p>	<p>Este absolut necesară introducerea unui regim sancționator care oglindește contravențiile în alte domenii privind transparența instituțiilor publice, având în vedere faptul că una din principalele cauze ale refuzurilor abuzive sau nejustificate este lipsa unor sancțiuni efective pentru încălcarea dispozițiilor legale.</p> <p>Astfel, măsurile de transparentizare introduse nu cad sub riscul de a rămâne neimplementate, iar practica refuzurilor abuzive de a furniza informații cetățenilor este și mai mult împiedicată, acesta fiind unul din obiectivele principale ale proiectului.</p>

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
		<p>2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.”</p> <p>(Amendament propus de Grupul Parlamentar al USR, Grupul Parlamentar al PSD, domnul deputat Gigel – Sorinel Știrbu, domnul deputat Iulian Bulai, domnul deputat Claudiu Năsui)</p>	
10.	<p>Art. II. – Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 23 octombrie 2001, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.</p>	Nemodificat	
11.		<p>Art. III – Prezenta lege intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția dispozițiilor art. 22¹ din Legea nr. 544/2001 privind</p>	<p>Pentru conformitate cu prevederile art. 4 din OG 2/2001, se prevede un termen de 30 de zile pentru intrarea în vigoare a art. 22¹, care introduce contravenții și sancțiuni.</p>

Nr. crt.	Forma adoptată de Senat	Text adoptat de Comisie (autorul amendamentului)	Motivarea amendamentului
		<p>liberul acces la informațiile de interes public, care intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p> <p>(Amendament propus de Grupul Parlamentar al USR, Grupul Parlamentar al PSD, domnul deputat Gigel – Sorinel Știrbu, domnul deputat Iulian Bulai, domnul deputat Claudiu Năsui)</p>	